

बाल व किशोरवयीन कामगार प्रथा (प्रतिबंध व नियमन)
अधिनियम, १९८६ (सुधारित २०१६) ची अंमलबजावणी -
सन २०१८-१९ अंतर्गत जाहिरात व प्रसिध्दीबाबत---

महाराष्ट्र शासन
उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : सीएलए-२०१८/प्र.क्र.१४५/काम-४
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक :- ०२ मार्च, २०१९

- वाचा :-** (१) शासन परिपत्रक, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग क्रमांक : अर्थसं-२०१८/२०१८-१९/
प्र.क्र. २३ /प्रशासन-१, दिनांक ०६.०४.२०१८
(२) कामगार आयुक्त यांचे पत्र क्र. काआ/ग्रावि/बाका/अर्थ.अंदाज/२०१८-१९/कार्या-१२,
दिनांक २८.०८.२०१८.
(३) शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग क्रमांक : सीएलए-२०१८/प्र.क्र. १४५/
कामगार-४, दिनांक २८.०१.२०१९.
(४) शासन समक्रमांकाचे दिनांक ०८.०२.२०१९ रोजीचे समितीच्या बैठकीचे पत्र.
(५) कामगार आयुक्त यांच्या क्र. काआ/ग्रावि/बाका/२०१९/कार्या-१२, दिनांक १२.०२.२०१९
च्या बैठकीचे इतिवृत्त.

प्रस्तावना :-

बाल व किशोरवयीन कामगार (प्रतिबंध व नियमन) अधिनियम, १९८६ (सुधारित अधिनियम २०१६) नियम १९८८ मधील नियम २ अ अन्वये व्यापक प्रसिध्दीकरिता तरतूद करण्यात आलेली आहे. मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी जनहित याचिका क्र. २६/२०११ मध्ये दिनांक ०८.०२.२०१८ रोजी दिलेल्या आदेशाद्वारे अधिनियमाची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करण्याचे आदेश दिलेले आहेत.

२. बाल व किशोरवयीन कामगार प्रथेचे समूळ उच्चाटन करण्यासाठी जाहिरातीच्या माध्यमातून जनसामान्यांपर्यंत पोहोचणे आणि जनसहभागातून ही प्रथा नष्ट करणे या उद्देशाने सदर योजनेची जाहिरात प्रसिध्द करण्यासाठी सन २०१८-१९ या आर्थिक वर्षाकरिता रुपये ३.२९ कोटी एवढ्या रक्कमेचा नियतव्यय संदर्भ क्र.१ नुसार मंजूर केला असून त्यापैकी ८० टक्के म्हणजेच रुपये २,६३,२०,०००/- इतकी रक्कम संगणक प्रणालीवर वितरणासाठी उपलब्ध करून देण्यात आली आहे.

३. यासंदर्भात सन २०१८-१९ या आर्थिक वर्षाकरिता बाल कामगार या अनिष्ट प्रथेविरोधात व्यापक प्रमाणात जनजागृती करण्याकरिता जाहिराती, प्रचार व प्रसिध्दी करण्यासाठी माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयाने संमत केलेल्या माध्यम आराखड्यानुसार माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयाने प्राधिकृत केलेल्या संस्थांमार्फत जाहिराती प्रसिध्द करण्याकरिता जाहिरातीचा मसुदा माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयाने प्राधिकृत केलेल्या संस्थांना कार्यादेश देणे व सदर प्रसिध्दी मोहीम राबविण्याकरिता आयुक्त (कामगार) यांचे अध्यक्षतेखाली खालील समिती गठीत करण्यात आली.

आयुक्त (कामगार)	-	अध्यक्ष
उप सचिव (कामगार)	-	सदस्य
कामगार उप आयुक्त (बाल कामगार)	-	सदस्य सचिव

४. त्यानुषंगाने माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयाने प्राधिकृत केलेल्या (Empanelment) संस्थेकडून प्राप्त झालेल्या जाहिरातीच्या आकार व दरास सदर मोहिमे अंतर्गत बी.ई.एस.टी., एस.टी.बसेस, पोस्टर, बस आगारामधील उदघोषणा, दुरदर्शनवरील जाहिरात, एफ.एम.रेडिओ-जिंगल्स इ.प्रसिध्दी माध्यमांद्वारे प्राधिकृत संस्थेकडून प्रदर्शित करण्याबाबत अनुमती देण्याबाबतची तसेच तत्संदर्भातील मजकूर व इतर Creative जाहिरातीचा मजकूर, Jingles, होर्डिंग या संदर्भातील सर्व जाहिरातींना मान्यता देण्याची विनंती तसेच वृत्तपत्रामध्ये जाहिराती देण्याबाबत DGIPR कार्यालयाला कळविण्यात येईल व उर्वरित माध्यमाच्या जाहिरातीचे कार्यादेश कामगार आयुक्त यांचेद्वारे देण्यात येतील. या प्रक्रियेससुद्धा मान्यता देण्याबाबत मा.मुख्यमंत्री महोदय यांना विनंती करण्यात आली होती.
५. उपरोक्त परिच्छेद ४ मधील बाब पाहता बाल कामगार (प्रतिबंध व नियमन) कायद्यांतर्गत जाहिराती, प्रचार व प्रसिध्दी करण्यासाठी माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयाने प्राधिकृत केलेल्या एजन्सीमार्फत जाहिराती देण्याबाबत कामगार आयुक्त यांचेकडून कार्यादेश देवून उपलब्ध निधीच्या मर्यादेत सदर मोहिम विभागामार्फत आऊटडोअर जाहिराती वगळून इतर जाहिराती देण्यास मा.मुख्यमंत्री महोदय यांची मान्यता प्राप्त झालेली आहे.
६. उपरोक्त परिच्छेद ३ मधील नमूद केलेल्या समितीच्या दिनांक ११.०२.२०१९ च्या बैठकीच्या संदर्भाधीन इतिवृत्तानुसार सन २०१८-१९ करिता प्रसिध्दी माध्यम आराखडा मंजूर करण्यात आलेला असून समितीने घेतलेल्या निर्णयानुसार सदर जाहिराती दिनांक ०३ मार्च, २०१९ पासून प्रसिध्द करण्याचे ठरविले आहे. सदर मंजूर आराखड्यानुसार यासंदर्भात जाहिरात व प्रसिध्दीबाबत प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्याबाबतची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

सन २०१८-१९ या आर्थिक वर्षाकरिता रुपये ३.२९ कोटी एवढ्या रक्कमेचा नियतव्यय मंजूर केला असून त्यापैकी ८० टक्के म्हणजेच रुपये २,६३,२०,०००/- इतकी रक्कम संगणक प्रणालीवर वितरणासाठी उपलब्ध करून देण्यात आली आहे. या अनुदानातून पुढीलप्रमाणे खर्च करण्यास प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे. बाल कामगारांचे राज्यातून समूळ उच्चाटन करण्यासंदर्भात व्यापक प्रचार/प्रसिध्दी इत्यादी राबविणेकरिता गठीत करण्यात आलेल्या समितीच्या दिनांक ११.०२.२०१९ रोजीच्या बैठकीमध्ये दृकश्राव्य (Audio Visual) , श्राव्य (Visual) आणि दैनिक मराठी वर्तमानपत्रे या प्रसार माध्यमांना खाली दर्शविलेल्या तक्त्याप्रमाणे जाहिरात प्रसिध्दी व प्रसारण करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	जनजागृती कार्यक्रम	खर्चास मान्यता रक्कम (रुपये) जीएसटीसहित
(अ)	दैनिक मराठी वृत्तपत्रातील जाहिरातीसाठी (अ दर्जा) ५२ वर्तमानपत्र	रु. १.०० कोटी
	एकूण रुपये	रु. १.०० कोटी
(ब)	Audio (श्राव्य)	
१	मे.एच.टी.मिडीया (Fever १०४ F.M.)	रु. १०,४७,९९९.३०
२	मे.रिलायन्स ब्रॉडवे (९२.७ big FM)	रु. १०,३५,३६१.५०
३	मे.युएफओ डिजिटल (सिनेमागृह)	रु. १२,०३,९५१/-
४	मे.वृत्ती मिडीया (बस स्थानके उदघोषणा)	रु. १२,४०,६२८/-
५	मे.रेडिओ सिटी (९१.१ FM)	रु. १२,३४,७१०/-
६	मे.रेडिओ मिर्ची (९८.३ FM)	रु. १०,४२,४७८/-
७	मे.माय एफएम (९४.३ FM)	रु. १०,३०,८२३.२२
	एकूण रुपये	रु. ७८,३५,९५१.०२
(क)	Audio Visual (दृकश्राव्य)	
१	मे.सहारा फिल्म्स (जय महाराष्ट्र)	रु. १४,५०,८६९/-
२	दूरदर्शन	रु. १४,५५,८२५/-
३	न्यूज १८ लोकमत	रु. १४,४९,०१०.५०
४	TV-९ महाराष्ट्र	रु. १४,५४,९९७/-
५	Zee २४ तास	रु. १४,४७,९५२/-
६	ABP Maza	रु. १२,२१,९५८/-
	एकूण रुपये	रु. ८४,७८,२११.५०
	एकूण (अ)+(ब)+(क)	रु. २,६३,१४,९६२.५२

२. सदर रक्कम ही क्र.के-४, मुख्यलेखाशीर्ष २२३०-कामगार व सेवायोजन,०१-कामगार,१११ कामगारांसाठी सामाजिक सुरक्षितता,राज्य योजनांतर्गत योजना (००) (१४) बाल कामगार प्रतिबंध अधिनियम, १९८६ (२२३०५८२८) या उपशीर्षाखाली अर्थसंकल्पित केलेल्या निधीतून खर्च करण्यास शासनाची प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

३. ही प्रसिध्दी मोहीम दिनांक ०३.०३.२०१९ पासून राबविण्यात यावी. तथापि, निवडणुक आचारसंहिता कालावधीमध्ये प्रसिध्दी मोहीम राबविली जाणार नाही याची खबरदारी कामगार आयुक्त यांनी घ्यावी.

४. कामगार आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांनी प्रस्तावातील प्रचलित प्रध्दतीप्रमाणे तसेच यामध्ये कोणतीही वित्तीय अनियमितता होणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी. यासाठी नियंत्रक अधिकारी आणि

आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून कामगार आयुक्त कार्यालयाचे संबंधित नियंत्रक अधिकारी आणि आहरण व संवितरण अधिकारी हे काम पाहतील.

५. सदर शासन निर्णय हा शासन निर्णय, वित्त विभाग क्रमांक विअप्र-१०.०८/ प्र.क्र.७०/ २००८/ विनियमन, दिनांक १५ मे, २००९ च्या भाग पहिला, उप विभाग-तीन मधील अनुक्रमांक ४, परिच्छेद २७(२) अन्वये प्रशासनीक विभागाला दिलेल्या अधिकारान्वये तसेच शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्रमांक अर्थसं-२०१८/प्र.क्र.६९/अर्थ-३, दिनांक ०२.०४.२०१८ व शासन परिपत्रक, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग क्रमांक अर्थसं-२०१८/२०१८-१९/प्र.क्र. २३ /प्रशासन-१, दिनांक ०६.०४.२०१८ ला अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१९०३०२१६१४२३९९१० असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(डॉ.श्री.ल.पुलकुंडवार)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

- १) मा.मंत्री (कामगार) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
- २) मा.राज्यमंत्री (कामगार) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
- ३) मा.प्रधान सचिव (कामगार) यांचे स्वीय सहाय्यक, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
- ४) कामगार आयुक्त, कामगार आयुक्त कार्यालय, बांद्रा-कुर्ला संकुल, बांद्रा (पूर्व), मुंबई-४०० ०५१.
- ५) महालेखापाल-१/२, (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
- ६) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
- ७) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ८) उप सचिव (कामगार-४) यांचे स्वीय सहाय्यक, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
- ९) कामगार उप आयुक्त (बाल कामगार), कामगार आयुक्त कार्यालय, बांद्रा-कुर्ला संकुल, बांद्रा (पूर्व), मुंबई-४०० ०५१.
- १०) कक्ष अधिकारी (प्रशासन-१), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
- ११) कक्ष अधिकारी (प्रशासन-२), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
- १२) निवडनस्ती, (कामगार-४).